

Asia: VN/32466/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tuomioistuinvirasto antaa lausunnon tuomioistuinlain 19 a luvun 2-3 §:ssä säädettyjen perustehtäviensä mukaisesti ehdotettujen muutosten mahdollisista vaikutuksista tuomioistuinlaitoksen resursseihin, tietojärjestelmiin tai toimitiloihin.

Ehdotuksen vaikutusten arviointi on suoritettava yhdessä poliisin ja tullin rikostiedustelutoimivaltuuksien uudistuksia koskevien hallituksen esitysten vaikutusten arvioinnin kanssa.

Ehdotettujen muutosten myötä tuomioistuinlaitokselle saapuisi uusia kiireellisesti käsiteltäviä asiaryhmiä, joiden käsittely edellyttää riittäviä henkilöresursseja, osaamista sekä järjestelmiin tehtäviä muutoksia vastaamaan muuttuvan lainsäädännön soveltamistarpeisiin. Tuomioistuinlaitokselle aiheutuvaa lisätyötä ja -kustannuksia ei ole lainsäädäntökokonaisuudessa riittävästi arvioitu ja huomioitu.

Oikeudenkäyntien keskittäminen Helsingin käräjäoikeuteen ja Helsingin hovioikeuteen johtaa siihen, että lisätyön määrä kohdistuu mainittuihin jo entuudestaan ruuhkautuneisiin tuomioistuimiin. Ehdotuksessa tarkoitettujen asioiden käsittelyn kiireellisyys osaltaan johtaa tuomioistuimissa tarpeeseen priorisoida tehtäviä, jolloin käsittelyajat pidentyvät muissa kuin kiireellisissä asioissa, ellei riittäviä resursseja taata. Henkilöresurssi- ja koulutustarpeisiin vaikuttavat myös lukuisat muut tuomioistuinten työmäärää lisäävät valmisteilla olevat tai säädetyt lainmuutokset, joista niistäkin osa on esitetty keskitettäväksi mainittuihin tuomioistuimiin.

Tuomioistuinten toimintakyky edellyttää järjestelmärajapintojen (Salpa-AIPA) toimivuutta ja järjestelmien yhteensopivuutta muuttuneen lainsäädännön vaatimusten kanssa. Nyt ehdotetuista ja poliisin sekä tullin rikostiedustelutoimivaltuuksien uudistuksia koskevien hallituksen esitysten mukaisista muutoksista aiheutuu tuomioistuinten tietojärjestelmään (AIPA) muutostarpeita, joista aiheutuva kustannus on määrältään yhteensä noin 100 000 euroa.

Tuomioistuimille koituvan lisätyön määrään sekä järjestelmämuutos- ja koulutustarpeisiin tulee vastata riittävin taloudellisin resurssein. Tähän tulee jatkovalmistelussa kiinnittää huomiota.

Kumpula Pasi
Tuomioistuinvirasto

Leinonen Heli
Tuomioistuinvirasto